

הכדור אצלכן

מחקר ענקי, בהשתתפות ישראל ומדינות
נוספות, קבע חד־משמעית כי
נטילת אספירין מהשליש הראשון
להיריון חונעת רעלת היריון
בקרב נשים בסיכון

בעולם יש כעשרה מיליון מקרים של רעלת היריון בשנה, כ־76,000 מקרי תמותת אמהות ואובדן של כ־500,000 עובריים. אם הילד נולד פג, הוא צפוי לקשיי התפתחות מגוונים. נשים שלקו ברעלת היריון הן אוכלוסייה בסיכון גבוה למחלות לב, כלי רם, סוכרת והשמנה, ותוחלת החיים שלהן קצרה בכעשר שנים מהמוצא באוכלוסייה. גם ילדים שהתגברו על קשיי הפגות מצויים בסיכון גבוה לשלל בעיות בריאות בהמשך חייהם.

רעלת חמורה מתפתחת בכשני אחוזים מכלל אוכלוסיית הנשים ההרות ורעלת מתונה בחמישה עד שבעה אחוזים מהן. ישראל, שבה מתגלים כ־2,000 מקרי רעלת חמורה בשנה, נטלה חלק פעיל ומרכזי במחקר הבינלאומי, דרך המרכז הרפואי רבין, בראשות פרופ' משה הוד ור"ר כנרת טננבאום גביש. את המחקר ניהלה ור"ר כזה ר"ר חמוטל מאירי מחברת "מעברות חי" ברחובות.

פרופ' קיפרוס ניקולאידס, ראש המרכז לר"ר פואת העובר בקינגס־קולג' הלונדוני ויו"ר הקרן לרפואת העובר, שניהל את המחקר הבינלאומי, אמר שתוצאותיו מהוות הוכחה ברורה להשפעת האספירין על מניעת רעלת היריון, בתום 20 שנה שבו היה הנושא שנוי במחלוקת.

התקווה היא, שתוצאות המחקר יאומצו על ידי הגורמים המתאימים להנחיות מעקב היריון, שכן מדובר בתרופה פשוטה וזולה שנחשבת בטוחה לשימוש בזמן היריון. ■

נטילת אספירין במינון נמוך לפני השינה, בין השבועות 12-36 להיריון מצליחה להקטין משמעותית את תדירות הופעתה של רעלת היריון בקרב נשים בסיכון. אלו הממצאים הדרמטיים של "אספרי", המחקר הקליני הנרחב ביותר בעולם, שמומן על ידי הקהילה האירופית וליקחו בו חלק כ־33,000 נשים מ־14 מרכזים רפואיים מאנגליה, ספרד, בלגיה, איטליה, יוון וישראל, שמי תוכן זהו כ־3,000 נשים שהיו בסיכון.

המחקר, שפורסם ממש לאחרונה במגזין היוקרתי "ניו־יאנגלנד'ס ג'ורנל אוף מדיסין", הראה הפח"תה של 62 אחוז במקרי רעלת היריון לפני השבוע ה־37 וצמצום של 83 אחוז במקרי רעלת היריון לפני השבוע ה־34 עבור מי שנטלה אספירין, כלומר, מניעה אפקטיבית יותר במקרי המחלה החמורים. עוד הראה המחקר, שאם התרופה ניתנת אך ורק לאוכלוסייה בסיכון גבוה, החל מהשבוע ה־12 להיריון (שליש ראשון), בכמות של 150 מ"ג לפני השינה, כל יום עד השבוע ה־36, שיעור מניעת רעלת היריון גבוה משמעותית בהשוואה לכל מה שהיה ידוע עד היום.

רעלת היריון מפחיתה את זרימת הדם אל השלייה ומצמצמת העברת חמצן ומוזן אל העובר. גורמים אלה עלולים לפגוע בהתפתחותו ולעיתים אף לגרום למותו של העובר. התפרצות התסמונת אחרי אמצע הטרימסטר השני עלולה לסכן גם את חיי האישה, ולכן מיילדים אותה בשלב שבו העובר טרם הבשיל לצאת לאוויר העולם.